

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Skolegangen er en vigtig fase i alle børns liv. Den skal være med til at ruste dem til det voksne liv. Ikke kun fagligt i relation til en eventuel videre uddannelse og et arbejdsliv, men også til det sociale liv i samfundet, der bindes sammen af fælles værdisæt og normer og en fælles forståelse af og for hinanden. Folkeskolen er en af de institutioner, der bidrager mest til formidling af de fælles værdier i det danske samfund. Folkeskolen skaber samtidig forudsætninger for, at kulturmødet kan blive af gensidig værdi. Derfor spiller folkeskolen en meget central rolle i integrationsprocessen af tosprogede børn og unge i samfundet.

Ved afslutningen af grundskolen har hver anden tosprogede elev ikke de fornødne læsefærdigheder til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. Samtidig viser en ny evaluering af dansk som andetsprog i folkeskolen, at kommunernes indsats på området er meget svingende, og at der er behov for forbedringer. Regeringen ønsker derfor at skabe de bedste mulige rammer for, at kommunerne kan løfte opgaven, således at udviklingen kan vendes, og derved give mulighed for at tosprogede får optimale danskundskaber og det nødvendige faglige udbytte af skolens undervisning. Hermed skabes det bedste grundlag for den enkelte elevs integration i det danske samfund.

I folkeskolen er der i dag mange elever, der i deres opvækst har brug for at kunne flere sprog. Nogle har behov for støtte i dansktilegnelsen. Den omtalte evaluering af dansk som andetsprog viser, at ca. halvdel af alle tosprogede elever i dag modtager sprogstøtte. Regeringen finder det stadig stigende antal af tosprogede elever med behov for støtte i dansk som andetsprog og de konstaterede dårlige skolepræstationer bekymrende.

Udviklingen gennem de seneste 10 år har vist, at antallet af tosprogede elever er fordoblet fra 1993/94 til 2003/04, så andelen af tosprogede elever i folkeskolen i dag udgør ca. 10 pct. Denne udvikling vil fortsætte.

Antallet af tosprogede elever i børnehaveklassen i skoleåret 2002/03 var således mere end det dobbelte af elevtallet i 10. klasse. Dertil kommer, at antallet af skoler med en overvægt af tosprogede elever er steget betragteligt.

Regeringen tog allerede i sidste folketingssamling ved lovforslag nr. L 194 (Folketinget 2003-04), om ændring af lov om folkeskolen, vedtaget som lov nr. 477 af 9. juni 2004, et vigtigt skridt i forhold til målsætningen om at sikre alle elever det maksimale faglige og sociale udbytte af skolens undervisning ved at indføre obligatorisk sprogstimulering af alle tosprogede børn i førskolealderen med behov herfor.

I forlængelse heraf og i tillæg til de eksisterende fastholdelses- og fordelingsstrategier ønsker regeringen med forslaget at give kommunerne og skolerne de nødvendige redskaber for at finde lokale løsninger for at kunne styrke folkeskolens undervisning af tosprogede elever for derved at afhjælpe det forhold, at tosprogede elever generelt klarer sig dårligere i uddannelsessystemet. Som eksempler på eksisterende fastholdelses- og fordelingsstrategier kan nævnes skoler, hvor der sker en kvalitetsudvikling med henblik på at fastholde ressourcestærke familier. Derudover kan forældrenes frivillige søgen til andre skoler fremmes med rådgivning og vejledning mv.

2. Lovforslagets indhold

Den gældende bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte regler om undervisning i dansk som andetsprog og til at fravige visse af folkeskolelovens bestemmelser, herunder lovens § 36, stk. 2, blev indføjet i loven ved lov nr. 413 af 25. maj 1996. Bemærkningerne til lovforslaget - lovforslag nr. L 147 (Folketinget 1995-96) - angiver rammerne for udmøntningen af bemyndigelsen. På grundlag heraf fremgår det bl.a. af den gældende bekendtgørelse om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog, at elever, der har behov for basisundervisning i dansk i modtagelsesklasser (klasser, hvor eleverne i begyndelsen har alle eller den overvejende del af timerne